

Lausunto

16.04.2025

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Saaja: Valtionvarainministeriö

Asia: VN/10574/2025 luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Business Finland kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää seuraavia huomioita asiaan:

Business Finland pitää hyvänä, että Suomi on onnistunut houkuttelemaan useita mittavia datakeskusinvestointeja.

Suomella on useita etuja ja mahdollisuus hyötyä uuden sukupolven datakeskusinvestoinneista monin tavoin. Datakeskusten käyttämä sähkön määrä ennustetaan kasvavan huomattavasti, ja ymmärrämme tarpeen varmistaa sähkön huoltovarmuus ja toisaalta verotuotto, joten on tarve kehittää datakeskusten verotusmallia.

Veromuutosehdotus nykymuodossaan ei kuitenkaan ota huomioon uusia mahdollisuuksia.

Business Finlandin mielestä muutos tulee suunnitella erityisesti uuden sukupolven datakeskusten kannalta, jotka ovat sähkö- ja lämpöverkon dynaamisia elementtejä, ja joiden avulla on mahdollisuus luoda huomattavasti lisäarvoa Suomelle t&k-toiminnan tai innovaatioiden muodossa.

Investointien houkuttelun näkökulmasta verotuksen muutos ehdotetussa muodossa heikentää Suomen asemaa kilpailussa kansainvälisistä datakeskustoimijoista. Business Finland näkee eurooppalaisista kilpailijamaista Ruotsin kärsineen vastaavasta verotuksen muutoksesta ja menettäneen asemaansa markkinoilla. Toisaalta esimerkiksi Portugali, Ranska ja Espanja ovat

nousevia kilpailijamaita. Saksa ilmoitti äskettäin houkuttelevansa datakeskuksia ja ottavansa datakeskukset liittovaltion tuen pariin. Esimerkiksi Ranska ja Saksa näkevät datakeskukset tärkeänä osana kansallista digitaalista murrosta ja tekoälystrategiaa.

Aihe on merkittävä, koska kyseessä on potentiaalisesti usean kymmenen miljardin datakeskusinvestoinnit Suomeen ja Suomi on tunnettu stabiilina ja vakaana investointiympäristönä. Riski suunnitteluvaiheessa olevien datakeskushankkeiden peruuntumiselle tai siirtymiselle kilpailijamaihin on korkea.

Uuden sukupolven datakeskukset tähtäävät aktiiviseksi sähkö- ja lämpöverkon toimijoiksi luoden merkittävän mahdollisuuden lisätä Suomeen jäävää arvoa. Business Finland onkin käynnistänyt kotimaisen teollisuuden aktivoinnin, ja olemme nähneet lupaavia ensiaskeleita uusien suomalaisten innovaatioiden kehittämisestä. Esimerkiksi Flexible Energy Systems -ohjelmamme järjestämä työpaja maaliskuussa Oulussa täytti ratkaisujen kehittämisestä kiinnostuneista yrityksistä ja tutkijoista, ja olemmekin jo aloittaneet ensimmäisten rahoitushakemusten valmistelun hakijoiden kanssa. Käymme myös aktiivisesti keskusteluja datakeskusoperaattoreiden kanssa, ja voimme sanoa, että alalla on selkeä halu kehittää datakeskusten toimintaa dynaamiseksi osaksi sähköverkkoa ja puhdasta siirtymää.

Mahdollisuutena näemme veromuutoksen toteuttamisen yhteistyössä datakeskusteollisuuden kanssa sekä innovaatioihin ja jatkokehitykseen kannustavalla tavalla. Näemme kasvun mahdollisuutta myös suomalaisen innovaatiotoimintaa mm. optisen tiedonsiirron, lämmön talteenoton, datakeskusten ohjauksen, t&k-toiminnan ja muiden teknisten ratkaisujen kehittämisen saralla.

Suomeen on jo edellisen sukupolven datakeskusten myötä kehittynyt merkittävä alihankinta- ja suunnitteluverkosto, jolla on suuri kasvupotentiaali. Tämä ekosysteemi saattaa toisaalta vaarantua, jos esitetty veromuutos toteutuu nyky muodossaan.

Taloudelliset heijastusvaikutukset alueiden elinvoimaan ovat myös suuret. Esimerkkinä keskisuurta datakeskusta Kajaaniin rakentavan XTX sopimus YIT:n kanssa, joka on arvoltaan yli 100 miljoonaa euroa (julkinen tiedote: <https://www.yitgroup.com/fi/news-repository/sijoittajauutiset/yit-ja-xtx-markets-sopimukseen-laajan-datakeskuksen-rakentamisesta-kajaaniin>).

Datakeskusinvestoinnit vauhdittavat puhtaan energiantuotannon investointeja, tehden pitkäjänteisiä PPA (Power Purchase Agreement) -sähkönhankintasopimuksia puhtaan sähkön tuottajien kanssa. Nämä sopimukset kohdistuvat tyypillisesti uuden sähkön lisätuotantoon. Viittaamme tässä myös hallitusohjelman kohtaan aiheeseen liittyen: ”Uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla. Vihreän siirtymän ja cleantech-investointien edistämiseksi ja uuden toiminnan houkuttelemiseksi Suomeen, yrityksille tarjotaan vakaat ja ennustettavat toimintaedellytykset. Kestävän energiasektorin ja kohtuuhintaisen sähkön avulla luodaan sekä kilpailuetua että edellytyksiä kestäväälle teollisuudelle Suomessa.”

Datakeskukset ovat myös osa maamme kriittistä infrastruktuuria ja yhteiskuntamme vikasietoisuus paranee, kun datakeskukset ovat Suomessa eivätkä häiriöalttiiden merikaapelien varassa. Toisaalta datakeskusten ansioista merikaapeliyhteyksien rakentaminen tulee houkuttelevammaksi.

Viittaamme hallitusohjelmaan: ”Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, pandemia ja kiristyneet maailmanpolitiikan jännitteet korostavat yhteiskunnan kriisinkestävyyden merkitystä. Hallitus vahvistaa kokonaisturvallisuutta, kriisinkestävyyttä ja huoltovarmuutta.”

Näkemyksemme mukaan datakeskuksiin liittyvän sähköveron muutos tulee toteuttaa siten, että verotuksella ohjataan datakeskustoimijoita tuottamaan korkeaa lisäarvoa yhteiskunnalle esimerkiksi tuotekehitystoiminnan ja innovaatioiden muodossa.

Business Finland ehdottaa, että verotuksen muutos toteutetaan tekemällä asian tärkeyden vaatimaa valmistelutyötä yhdessä teollisuuden ja sidosryhmien kanssa tavoittelemalla ratkaisua, joka nostaisi valtion ja kuntien saamat suorat ja välilliset verotulot ja yhteiskunnalliset hyödyt huomattavasti korkeammalle tasolle.

Janne Kari	Jouni Salonen
Head of Invest in Finland,	Senior Advisor,
Digitalization	Digitalization
Invest In Finland-yksikkö	Invest In Finland-yksikkö
Business Finland	Business Finland

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Business Finland lausunto sähköverolain muutoksesta VN 10574 2025 pvm 16 04 2025.pdf](#)

Jäkälä Johanna
BusinessFinland

Kari Janne
Business Finland